

Sammanfattande punkter om Saco och Valfärdskommissionen

- Saco har kongressuppdrag om att arbeta med välfärdens åtagande och finansiering. Saco välkomnade därför Valfärdskommissionen när den tillsattes.
- Sacos inspel har fokuserat dels på arbetsvillkor och arbetsmiljö för de akademiker som arbetar i välfärden, dels på mer systemrelaterade frågor som kan förbättra välfärdens kvalitet, likvärdighet och kompetensförsörjning.
- Saco har tydligt poängterat helhetsperspektivet. Det är bra att Valfärdskommissionen samlat parter och flertalet ministrar för mer helhetstänk och mindre stuprör. Det förebyggande, rehabiliterande och hälsofrämjande arbetet måste vara i fokus.
- Saco är positiva till kommissionen och dess arbete. Kommissionen har formulerat några av de viktigaste problemen, adresserat en mängd viktiga områden och kommit överens om ett antal förslag som kan stärka välfärden.
- Saco tycker att många av kommissionens åtgärder är i linje med våra inspel. Det handlar exempelvis om åtgärder inom förebyggande, rehabiliterande och hälsofrämjande arbete, minskad administration, genomlysning av valfrihetssystemen, minskade riktade statsbidrag, analys av konsekvenser av samverkan, gemensamt arbete med digitalisering och förbättrade kunskapsunderlag och prognoser. Saco uppskattar särskilt skrivningarna om tillit till professionerna och att deras erfarenheter ska beaktas, t ex vid digitalisering, samt att deras kompetens ska tas tillvara och utvecklas. Dessutom uppskattar Saco att kommissionen tar upp att det är viktigt att förutsättningarna för rättssäkerhet, insyn och demokratisk förankring beaktas, t ex när försöksverksamhet bedrivs och välfärden digitaliseras.
- Men Saco hade önskat att kommissionen även vågat ta tag i de svåra frågorna. Saco saknar också mer konkreta förslag på vissa områden. I vissa fall är åtgärderna inte så konkret formulerade och det är svårt att se hur de ska följas upp.
- Det finns några problem som Saco identifierat och som kommissionen inte hanterat. Ett sådant problem är att krav och resurser inte hänger ihop och att budgetar räknas upp med mindre än prisindex. Detta borde kommunerna redovisa på något sätt. Saco saknar också en diskussion om ansvarsfördelningen, mellan stat, kommun, region men också mellan de som fattar de politiska besluten och de som ska leverera välfärden.
- Saco hade också önskat att kommissionen hanterat frågan om välfärdens finansiering och åtagande. Valfärdskommissionens konstruktion och uppdrag har begränsat möjligheterna att hantera dessa frågor. Saco förväntar sig nu att regeringen återkommer med besked om hur de ska gå vidare med välfärdens finansiering och åtagande. Det går inte längre att ducka för den frågan. Saco undrar också vad som händer med den aviserade skattereformen. Finansieringen måste lösas.
- Saco vill slutligen poängtera att det är viktigt att Valfärdskommissionens arbete följs upp och utvärderas. Saco kommer att följa vad som sker med åtgärderna och vilken betydelse de får i praktiken och återkomma om vi märker att det inte har avsedd effekt.